EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.6.2013
COM(2013) 438 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE,

milles hinnatakse piimatootjate poolt ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusamme, millest Itaalia on teatanud komisjonile ja nõukogule

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE,

milles hinnatakse piimatootjate poolt ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusamme, millest Itaalia on teatanud komisjonile ja nõukogule

(vastavalt nõukogu otsuse 2003/530/EÜ artiklile 3)

Käesolev hindamisaruanne on koostatud vastavalt nõukogu 16. juuli 2003. aasta otsuse nr 2003/530/EÜ (sellise abi ühisturuga kokkusobivuse kohta, mida Itaalia Vabariik kavatseb anda oma piimatootjatele) artiklile 3, mille kohaselt Itaalia pädevad ametiasutused esitavad igal aastal nõukogule ja komisjonile aruande selliste edusammude kohta, mis nad on teinud ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel. Käesolevas aruandes esitatakse komisjoni hinnang seoses Itaalia ametiasutuste 2011. aasta edusammudega nii nõukogu otsusega nr 2003/530/EÜ hõlmatud saadaolevate summade sissenõudmise kui ka selliste nõuete kohta, mis ei ole hõlmatud nimetatud otsusega.

Kõnealuse otsuse artikli 1 kohaselt käsitatakse abi, mis seisneb selles, et Itaalia Vabariik ise maksab ELile piima suhtes kohaldatud lisamaksu summa, mille piimatootjad võlgnevad ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest, ja lubab tootjatel maksta oma võlga hiljem mitme aasta peale jagatult ilma intressi maksmata, erandkorras ühisturuga kokkusobivana järgmistel tingimustel:

– tootjad maksavad võla tagasi täismahus iga-aastaste ühesuuruste osamaksetena ja

– alates 1. jaanuarist 2004 alanud tagasimakseperiood ei kesta kauem kui 14 aastat.

Kõnealuse otsuse artikli 2 kohaselt antakse abi tingimusel, et Itaalia teatab ametlikult Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondile (EAGGF) asjaomaste ajavahemike eest makstava lisamaksu kogusumma ja et Itaalia arvab veel tasumata võla iga-aastaste ühesuuruste osamaksetena maha EAGGFi poolt vastavalt 2003. aasta novembriks, 2004. aasta novembriks ja 2005. aasta novembriks rahastatavatest kuludest.

Itaalia deklareeris asjaomase ajavahemiku eest makstava lisamaksu kogusumma nõuetekohaselt 26. augusti 2003. aasta kirjaga.

Järelejäänud tasumata võla mahaarvamine EAGGFi poolt 2003., 2004. ja 2005. aasta novembriks rahastatavatest kuludest toimus nõuetekohaselt.

Kõnealuse otsuse artikli 3 kohaselt peavad Itaalia pädevad asutused igal aastal esitama nõukogule ja komisjonile aruande piimatootjate poolt ajavahemiku 1995/96–2001/02 (sh turustusaastad) eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusammude kohta.

Itaalia ametiasutused esitasid komisjonile selle sätte alusel koostatud kaheksanda aruande Itaalia makseasutuse AGEA 5. novembri 2012. aasta kirjaga, milles käsitletakse 2011. aasta osamakseid.

Lisamaksu tasumine 2003. aasta osamaksekava alusel

Kokku 22 893 tootjast, kes on praegu võlgu nõukogu otsusega hõlmatud seitsme perioodi lisamaksud, kuid kes on hankinud Itaalia kohtute korraldused maksete edasilükkamise kohta kuni lõplike otsuste vastuvõtmiseni, otsustas 15 431 tootjat teha tagasimakseid osamaksekava alusel. Osamaksekava kasuks otsustamine tähendas kõikidest pooleliolevatest kohtuvaidlustest loobumist. Kui kas või üks aastane osamakse jääb tasumata, arvatakse tootja osamaksekavast välja ja on oht, et kinni peetakse kogu võlguolev summa koos kogunenud intressidega.

Enne esimese osamakse tasumist 2004. aastal olid 15 431 osalevat tootjat võlgu ligikaudu 345 miljonit eurot, mis moodustas tootjate poolt makstavast veel tasumata lisamaksu kogusummast ligikaudu ühe neljandiku. Sellest nähtub, et osamaksekava kasuks on otsustanud suurem osa nendest tootjatest, kes on vähem ületanud oma individuaalseid tootmiskvoote. Seevastu aga individuaalseid tootmiskvoote märkimisväärselt ületanud tootjad (ligikaudu 8 000 tootjat, kes peavad seitsme perioodi eest tasuma lisamaksu kokku ligikaudu ühe miljardi euro ulatuses) on selle asemel eelistanud osamaksekavaga liitumata jätta. Tuleb siiski meeles pidada, et 2011. aastal said Itaalia ametiasutused ligikaudu 53 uut osamaksetena tasumise taotlust, mille alusel tasutav summa vastab ligikaudu 1,2 miljonile eurole.

Kaheksanda osamakse kogusummas 24 339 082,69 eurot pidid 11 296 tootjat maksma enne 31. detsembrit 2011. Itaalia ametiasutuste tehtud kontrolli tulemustest nähtus, et 2011. aasta jooksul on 11 153 tootjat nõuetekohaselt tasunud kokku 23 919 444,43 eurot. See tähendab, et 98 % tootjatest on õigel ajal tasunud 98,3 % kaheksanda osamakse kohastest maksudest. Varem on esimese, teise, kolmanda, neljanda, viienda, kuuenda ja seitsmenda osamakse kohastest tasumisele kuuluvatest summadest õigel ajal tasutud vastavalt 99,6 %, 97,9 % 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 % ja 90,5 %. Esimese kaheksa osamakse raames tasutud lisamaks ulatub kokku ligikaudu 200 miljoni euroni (umbes 98 % tasumisele kuuluvast kogusummast).

Kuigi sellistest tulemustest nähtub kindlasti osamaksekavas osalevate tootjate valmisolek oma kohustusi täita, leiab komisjon, et järelkontroll on juhtumite puhul, kus maksed ei ole tehtud ettenähtud aja jooksul, väga oluline näitaja ametiasutuste valmisoleku kohta täita oma kohustusi, et tagada osamaksekava tingimuste täpne täitmine ja lõpuks tasumisele kuuluva lisamaksu tagasimaksmine täies mahus.

Kaheksanda osamakse kohastest maksudest ei ole kajastatud ülejäänud 143 tootja osamakseid kokku 419 638,26 euro ulatuses.

2010. aasta lõpuks ei olnud 604 tootjat seitsmenda osamakseperioodi eest veel tasunud osamakseid kokku 2 291 279,38 euro ulatuses. Vastavalt Itaalia ametiasutustelt saadud teabele teatasid vastavad piirkondlikud asutused kõikidest sellistest juhtumitest keskasutustele, et nõuda sisse kogu maksmisele kuuluv summa koos intressidega väljaspool osamaksekava.

Algul arvati, et 604 tootjat ei ole oma osamaksu tasunud, kuid hiljem selgus, et tegelikult ei olnud maksnud vaid 59 tootjat. Selle tagajärjel tühistati viimati nimetatute puhul võimalus sissenõutavat lisamaksu osamaksudena tagasi maksta ning nende suhtes algatati võla sissenõudmise menetlus.

Põllumajandusettevõtted, mille suhtes on tühistatud osamaksetena maksmise võimalus

Kaheksa aastat pärast 2003. aastal alustatud osamaksetena maksmise kava algust on 457 põllumajandusettevõtet kaotanud osamaksetena maksmise õiguse sellise osamakseteks jaotatud 17 304 432,75 euro suuruse koguvõla eest, millest 3 928 355,38 eurot maksti osamaksetena enne kõnealuse õiguse tühistamist.

Pärast õiguse tühistamist nõuti sisse 1 936 037,85 eurot, mis tähendab, et ülejäänud 307 põllumajandusettevõtte tagasimaksmata koguvõlg on 11 460 765,30 eurot.

Arvudest nähtub, et Itaalia ametiasutuste hoolikus lisamaksu kogumisel ei ole kaugeltki rahuldav. Lisaks sellele pidid piimatootjad loobuma oma kohtumenetlustest Itaalia kohtutes selleks, et saada õigus osamaksekavas osalemiseks. Seda asjaolu silmas pidades ei näi puudused lisamaksu sissenõudmisel tulenevat pikaleveninud kohtumenetlustest, vaid pigem Itaalia ametiasutuste suutmatusest kõnealuseid summasid tõhusalt sisse nõuda.

Riigiabi mõju

Komisjon otsustas 11. jaanuaril 2012. aastal algatada ametliku uurimismenetluse[1] vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks)[2] artikli 4 lõikele 4 seoses Itaalia 29. detsembri 2010. aasta dekreetseadusega nr 225, mis 26. veebruaril 2011. aastal kinnitati muudatustega seadusena nr 10, millega pikendati 1995/96–2001/02. turustusaasta eest lisamaksu tagasimaksmise tähtpäeva (mis nõukogu otsusega nr 2003/530/EÜ heakskiidetud 2003. aasta osamaksekava järgi põhimõtteliselt lõppes 31. detsembril 2010) kuni 30. juunini 2011 (vt artikli 2 lõike 12 punkt k). Kõnealune pikendamine on väidetavalt sellise abi kuritarvitamine, mida nõukogu on lubanud kooskõlas nõukogu otsuse nr 2003/530/EÜ artikli 1 esimese taandega, mille kohaselt tuleb osamaksed tasuda igal aastal ning mida seetõttu käsitatakse uue ja ebaseadusliku riigiabina määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 1 punkti f tähenduses.

Tasumata lisamaks, mis on hõlmamata 2003. aasta osamaksete kavaga või 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmissüsteemiga

Kirjendatud maksusummade alusel on viidatud sellele, et suhteliselt vähe on kasutusele võetud 2003. aasta osamaksekava ja 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmisesüsteemi (intressimääraga, mis on võrdne ELi viitemääraga, mida on suurendatud veel mitme protsendipunkti võrra). Nii moodustab 2003. ja 2009. aasta kasutuselevõetud kavade raames kogutud maksude kogusumma 432 miljonit eurot, samas kui ligikaudu kolm neljandikku kõigist ajavahemikul 1995/96–2008/09 tasumata lisamaksudest (vastavalt 1,831 miljardit eurot) on osamaksekavade raames kogumata. Suurem osa 2003. ja 2009. aasta kavaga hõlmamata makse on selle asemel vaidlustatud Itaalia kohtutes. Väljaspool osamaksekavasid kogutud lisamaks on seni kokku 205 miljonit eurot (tasumisele kuuluv lisamaks on kokku 1,831 miljardit eurot).

---

1 ELT C 37, 10.2.2012, lk 30.
2 EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

Nõukogule esitatud eelmistes hindamisaruannetes väljendas komisjon arvamust, et Itaalia esitatud aastaaruannetes tuleks eelkõige kirjeldada asjaomast seitset maksuperioodi käsitlevate kohtuvaidluste seisu ning esitada tõendid selle kohta, et tootjad, kelle maksu käsitlev vastuväide tagasi lükati, on maksu ära tasunud. Ilma sellise teabeta ei saa komisjon täpselt jälgida osamaksekavaga hõlmamata maksuosa sissenõudmise arengut.

Komisjon väljendas heameelt Itaalia ametiasutuste aruandes sisalduva teabe üle seoses kaheksanda osamakse kohaselt tasumisele kuuluva lisamaksu praeguse üldise olukorraga.

Itaalia ametiasutuste esitatud andmetest nähtub siiski, et täitmisele pööratava maksukogumisel on tehtud vähe edusamme. Tegelikult moodustavad sellised maksusummad, mis on vaidlustatud, kuid kohtu poolt kinnitatud, või sellised summad, mille puhul kohtumenetlused on käimas, kuid peatamise korraldusi ei ole väljastatud, ligikaudu 764 miljonit eurot. Täitmisele pööratavaid maksusummasid on tegelikult kogutud ligikaudu 81 miljonit eurot ja seni laekumata summasid on 683 miljonit eurot. Nõukogu otsusega hõlmatud perioodist nähtub, et nõutud summadest ja praegu täitmisele pööratavatest summadest on tegelikult kogutud umbes 11 %. Sama protsendimäära võib täheldada kogu ajavahemiku 1995/96–2008/09 kohta.

Komisjon avaldab sügavat kahetsust, et osa 2003. aasta osamaksekavaga ja 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmissüsteemiga hõlmamata summade kogumine on olnud aeglane. Aeglane tempo on seotud nii kohtumenetluste kestusega kui ka selliste summade sissenõudmise vältusega, mille puhul kohtuvaidlused on lõppenud (372 miljonit eurost, mille puhul kohtumenetlus osutus edukaks, on kogutud ainult ligikaudu 34 miljonit eurot). Lisaks kajastavad tegeliku sissenõudmise puudulikkust numbrid, mis näitavad selliste maksude kogumist, mida ei ole tegelikult kunagi vaidlustatud ja mis tuleb seepärast viivitamata sisse nõuda (piimakvoodiperioodi 1995/96–2001/02 eest on 76 miljonist eurost, mida ei ole kunagi vaidlustatud, tagasi saamata umbes 25 miljonit eurot, seega ollakse kogumata lisamaksu eest võlgu juba rohkem kui 10 aastat). Kuna selles küsimuses ilmselgelt puuduvad märkimisväärsed edusammud, tekib paratamatult arvamus kohustuste hooletust täitmisest.

Komisjon jälgib jätkuvalt tähelepanelikult sissenõudmise käiku Itaalias, eelkõige sellise lisamaksu sissenõudmist, mis ei ole hõlmatud osamaksekavaga. Komisjoni talitused on mitmel korral edastanud oma tähelepanekud (sealhulgas negatiivsed märkused) Itaalia ametiasutustele ning palunud esitada üksikasjalikku teavet piimamaksu sissenõudmise mitmesuguste aspektide ja Itaalia valitsuse suhtumise kohta seoses Itaalia kohtutes käimasolevate kohtumenetlustega.

Kokkuvõte

Komisjon on arvamusel, et Itaalia ametiasutuste edusammud ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest tootjate tasutava lisamaksu sissenõudmisel näitavad nõukogu poolt 2003. aastal heakskiidetud osamaksekava nõuetekohast haldamist.

Seoses osamaksekavaga hõlmamata maksusummade ja selliste maksusummadega, mille üle käivad Itaalia kohtutes kohtuvaidlused, on komisjon 2010., 2011. ja 2012. aastal nõukogule esitatud hindamisaruannetes juba väljendanud rahulolematust selle üle, et piimakvoodi

maksusummade sissenõudmine on erakordselt aeglane, ning teinud järelduse, et maksude sel viisil tehtavat sissenõudmist on vaja oluliselt parandada.

Itaalia ametiasutuste esitatud teabest kaheksanda osamakse kohta nähtub, et hoolimata mõningatest edusammudest ei ole osamaksekavaga hõlmamata lisamaksu sissenõudmisel märgata uusi olulisi arenguid ning kuna tohutud maksusummad on nii pika aja vältel tasumata, ei ole ELi õigustiku tõhusus selle juhtumi puhul veel kaugeltki saavutatud.